

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 240/2022
04.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Жарко Гајић, адвокат из ..., против туженог КБЦ Приштина у Грачаници, чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда – Одељење у Лесковцу, ради исплате трошкова превоза, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 393/2021 од 09.08.2021. године, у седници већа одржаној 04.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 393/2021 од 09.08.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лесковцу П1 171/20 од 14.09.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да исплати тужиљи на име трошкова поступка по ревизији износ од 97.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 171/20 од 14.09.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да исплати тужиљи на име накнаде штете за путне трошкове око доласка и повратка са посла за период од 04.04.2012. године до 29.02.2016. године, појединачно одређене месечне новчане износе, са законском затезном каматом, ближе одређено у изреци. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиљи на име трошкова поступка износ од 147.360,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 393/2021 од 09.08.2021. године, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 171/20 од 14. 09.2020. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да исплати тужиљи на име накнаде штете за путне трошкове око доласка и повратка са посла за период од 04.04.2012. године до 29.02.2016. године, одређене новчане месечне износе, са законском затезном каматом, како је ближе одређено у изреци. Обавезана је тужиља да исплати туженом на име парничних трошкова износ од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према оцени Врховног касационог суда, ревизија тужиле је дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20).

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у спорном периоду била запослена код туженог на пословима ..., при ... КБЦ из Приштине у Грачаници. Тужила са породицом живи у Удаљеност до места њеног рада је 150 километара. Она на посао путује приватним превозом и плаћа цену карте у једном правцу у висини од 1.200,00 динара. Тужила има боравиште у ... и путује на посао на релацији ... – Грачаница и обратно, сваког четвртог дана у месецу. Тужиле има пријављено пребивалиште на адреси у ..., у улици ... број ..., а пријављено боравиште у ... од 18.12.2021. године у улици ... број ..., те од 20.11.2020. године у улици ... -...-... . Тужила поседује легитимацију расељеног лица, у којој је наведено да се иста са боравиштем налази у На основу вештачења је утврђена висина потраживања тужиле на име трошкова превоза у спорном периоду према ефективним радним данима у току сваког месеца и према цени повратне карте у висини од 2.400,00 динара на релацији ... – Грачаница, сходно ком налазу је тужила определила тужбени захтев. Тужени је оспорио тужбени захтев, наводећи да је тужила прималац такозваног „Косовски додатак“ и из тог разлога јој нису исплаћивани трошкови превоза, као и да она није поднела изјаву о месту становања, јавном превозу који користи, као и о цени превозне карте (тужба је поднета 06.04.2015. године).

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле на име накнаде штете због неисплаћених путних трошкова око доласка и повратка са посла за период од 04.04.2012. године до 29.02.2016. године, јер је закључио да је центар животних активности тужиле у..., где живи и станује и остварује сва права у том месту, право на здравствено осигурање и да ту њена деца похађају школу, а да је радно ангажована код туженог у Грачаници, путује приватним превозом и плаћа превозну карту, да је тужени у обавези да тужиле исплати трошкове превоза у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, са законском затезном каматом.

Међутим, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле, зато што је сматрао да је на тужиле терет доказивања чињеница од којих зависи њено право на исплату накнаде трошкова превоза, а да тужила у току поступка није доставила доказе где остварује бирачко право и здравствено осигурање, као и да није доказала да је центар њених животних активности заиста у ..., нити да је

појединим данима у месецу током спорног периода путовала од ... до Грачанице, нити да је пријавила промену места живљења туженом као свом послодавцу.

Врховни касациони суд је нашао да се основано ревизијом тужиље указује да је побијана другостепена пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14) је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз. Одредбом става 3. овог члана (после Закона о изменама и допунама Закона о раду „Службени гласник РС“ број 75/14) је прописано да, промена места становања запосленог након закључења уговора о раду, не може да утиче на увећање трошкова превоза које је послодавац дужан да накнади запосленом у тренутку закључења уговора о раду, без сагласности послодавца. Чланом 104. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија („Службени гласник РС“ бр. 36/10 ... 37/14) и чланом 102. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, („Службени гласник РС“ 1/15) предвиђено је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају.

Према цитираним одредбама, право на исплату трошкова превоза није условљено подношењем захтева и доказа да је запослени стварно сносио ове трошкове, те је тужени у обавези да тужиљи накнади штету због неисплаћених путних трошкова у међуградском саобраћају за тражени период, због чега је преиначена другостепена пресуда и потврђена првостепена пресуда. Имајући у виду утврђено чињенично стање, да је стицај животних активности тужиље у ..., а да је у спорном периоду била запослена код туженог на радном месту у Грачаници и да до свог радног места које је на већој удаљености од 100 километара путовала приватним превозом и плаћала цену карте у једном правцу у висини од 1.200,00 динара, и на рад долазила према распореду који је омогућавао да путује од места породичног живота до места рада, то за основаност тужбеног захтева тужиље нису од значаја чињенице које је тужени истицао и другостепени суд прихватио као разлог за оцену о неоснованости тужбеног захтева.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиља је успела у поступку по ревизији па тужиљи на основу члана 153. и 154. а у вези члана 163. став 2. ЗПП припадају тражени и одређени трошкови овог поступка који су досуђени у укупном износу од 97.000,00 динара и који обухватају трошкове на име састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12 ... 37/21) и на име судских такси на ревизију у износу од 31.600,00 динара и судске таксе на пресуду у износу од 47.400,00 динара, према Тарифном броју 1. став 1. тачка 3. из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/94 ... 95/18) узимајући као вредност предмета спора побијаног дела укупну вредност главног тужбеног захтева.

- 4 -

Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић